

עבודת השם

פירוש "לך לך"

"וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שְׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו" (לד"ד יב)
 ומכאן אנו למדים שכל המלמד את חברו תורה מעלה עליו הכתוב כאילו ילדו. כי הוא מביאו לחיי העולם הבא. וכך הצטרפו כל הגרים לאברם והיו שיירה גדולה שהיו הולכים עמו בכל עיר שהיה הולך לשם. קדושים תהיו כלומר בלשון רבים שלא תשב סגור בבית ותקדש את עצמך בלבד כי נאמר שצריך להתקדש ברבים יחד עם הציבור, ראשי תיבות צדיקים בינונים ורשעים שנאמר: ושיננת לבנך... ודיברת בס.. ועוד נאמר בפרי אבות כל מי שלומד על מנת ללמוד מעלים בידו ללמוד וללמד ובמיוחד היום שהדור חשוך צריך למסור את הנפש משל לאדם שרואה יהודי הולך וטובע בנהר עלינו לחפש אחרי אנשים היודעים לשחות בעומק המים, שמיצה להצילו ואפילו שיעלה הרבה דמים כדי שלא לעבור על לאו מהתורה לא תעמוד על דם רעך, כדאיתא בחושן משפט (סימן תכ"ו).

כך לענייננו צריכים לחפש אחרי דרשנים גדולים ויראי שמים היודעים למשוך לבם של ישראל לאביהם שבשמים, ופשוט גם אם רואה את חברו שחולה במחלה מסוכנת ומרוב חולשה רוצה לאכול דברים הגורמים למות חס ושלום, חייבים אנחנו בכל כוחנו למנעו מלאכול, אותו הדבר לדאבנו שבודרנו ירדה חלישות דעתם של הרבה אנשים מרוב שרדתם בהבלי הזמן נשתכח מהם תורת ה' אשר הם חייבים בקיום המצוות, ועל ידי שרדתם אין להם זמן לעיין בספר, לאט לאט הולכת הנשמה ומתרחקת מהקדושה ונכרתת נפשם מארץ החיים, ובוודאי אסור לנו להתעצל, צריכים אנו להזדרז ולקיים מצוות ה' ולהציל אותם, ועל ידי כן לא יהיה חרון אף בעולם כי הקדוש ברוך הוא מאריך אפו, אבל לבסוף גובה ממנו לכן אמר קדושים תהיו אפילו שיעלה לכם דמים (כסף). (אהבת חיים)

"אֶמְרֵי־נָא, אַחֲתֵי אֶת־לְמַעַן יִשְׁבְּלֵי בְעַבְדְּךָ" (לד"ד יבג)
 איתא במדרש פליאה מכאן ששוחטין לחולה בשבת ע"כ, והדברים סתומים ובספר כתב סופר כתב בזה שני ביאורים נחמדים, וזה לשונו שם: אמרי נא אחותי את וכו' שמעתי דאיתא במדרש פליאה מכאן ששוחטין לחולה בשבת והוא תמוה וג"ל כי אפשר לומר וחי בהם ולא שימות, שהוא בעצמו מותר לחלל שבת להציל נפשו שנאמר פיקוח נפש דוחה את כל התורה כולה אבל מנ"ל שמוותר לאחר לשחוט לחולה כדי להצילו ולהחיותו, אלא דיש להוכיח זה מדאמר אברהם לשרה, אמרי נא אחותי את שלא יאמר אשתו היא והרגו אותי ואותך יחי, ואם הרגו אותי לא הייתה היא באיסור אשת איש, ועכשיו שתאמר אחותי היא ולא יהרגוהו ותהיה באיסור אשת איש, שמע מינה שמוותרת לעשות איסור כדי להצילו ממות והן דברי המדרש מכאן ששוחטין לחולה בשבת כנ"ל משום פיקוח נפש. (קול יהודה)

"וַאֲבָרָם, כְּבֹד מְאֹד, בְּמִקְנֵהוּ, בְּכֶסֶף וּבְזָהָב" (לד"ד יג)
 ובמקום אחר הוא אומר ושכסם אברהם בבוקר ויחבוש את חמורו, וזאת בהיותו כבן מאה ושלושים ושבע שנה, והלך לעשות רצון בוראו בזריות ובהשכמה ומאידך גיסא נאמר כאן ואברהם כבד וכו', אלא אפשר לומר שבענייני

כך לענייננו צריכים לחפש אחרי דרשנים גדולים ויראי שמים היודעים למשוך לבם של ישראל לאביהם שבשמים, ופשוט גם אם רואה את חברו שחולה במחלה מסוכנת ומרוב חולשה רוצה לאכול דברים הגורמים למות חס ושלום, חייבים אנחנו בכל כוחנו למנעו מלאכול, אותו הדבר לדאבנו שבודרנו ירדה חלישות דעתם של הרבה אנשים מרוב שרדתם בהבלי הזמן נשתכח מהם תורת ה' אשר הם חייבים בקיום המצוות, ועל ידי שרדתם אין להם זמן לעיין בספר, לאט לאט הולכת הנשמה ומתרחקת מהקדושה ונכרתת נפשם מארץ החיים, ובוודאי אסור לנו להתעצל, צריכים אנו להזדרז ולקיים מצוות ה' ולהציל אותם, ועל ידי כן לא יהיה חרון אף בעולם כי הקדוש ברוך הוא מאריך אפו, אבל לבסוף גובה ממנו לכן אמר קדושים תהיו אפילו שיעלה לכם דמים (כסף). (אהבת חיים)

17:34	כניסת השבת
18:33	צאת השבת
17:55	שקיעה
19:07	ה. תם
7:00	הנץ

הפטרה: "למה תאמר יעקב"

העולם הזה אברהם היה כבוד מאוד בכסף ובוהב, אבל מצד שני בעניינים שנוגעים לשמים אברהם היה קל כנשר ורץ כצבי לעשות רצון שמים, וזהו וישכם אברהם בבוקר למרות שהיה זקן. שנאמר "מבשרך לא תיתעלם" (ישעיה נה, ז) כל יהודי צריך ללכת בדרכיו של הקב"ה שנאמר: "והלכת בכל דרכיו" כשם שהוא רחום וחנון אף אתה תהיה רחום וחנון שנאמר: "ורחמיו על כל מעשיו" (תהילים קמ"ט), לכן ציווה לנו הקב"ה מיצוות צער בעלי חיים ומיצוות צדקה שחם על בריותיו.

חז"ל אמרו: תעשר בכדי שתתעשר. (ובקהלת י"א, י"א) "שלח לחמך על פני המים כי ברב המים תימצאנו" ועוד אמר דוד המלך (תהילים ק"ב, ט) "פיזר נתן לאביונים צידקתו עומדת לעד". וכן גם גדולה צדקה שמזרות הגאולה שנאמר (ישעיה א' כז) "ציון במשפט תפדה ושביה בצדקה" שצדקה מגיע עד כיסא הכבוד שנאמר (תהילים פ"ט טו) "צדק ומשפט מכוון כיסאך" ועוד (ישעיה ה, טז) "ויגבה ה' צבאות במשפט והאל הקדוש נקדש בצדקה" ולכן כל העולם עומד על חסד שנאמר (תהילים פ"ט, ג) "עולם חסד יבנה".

לכן כדי להתקרב לקב"ה צריך האדם להיות ראשית כל... איש חסד שכבר אמרנו לע"ל, "האל הקדוש נקדש בצדקה" כי חסד מראה על אהבת ישראל שכבר אמר הילל הזקן שכל התורה עומדת על הדיברה "ואהבת לרעך כמוך אני אלוהים" והשאר פירושה וסניפיה של הדיברה, ובמיוחד שהקב"ה אוהב את מיצוות הצדקה שמוזכר בתפילות עמידה מלך אוהב צדקה ומשפט.

ויקחו את לוט ואת דרכשו בן אחי אברם, וילכו; (לדילך י"ב)
 אולם יש להתבונן מדוע אברהם אבינו מסר עצמו עבור אדם רשע כלוט. איזה מעלה מיוחדת מצא בו? ברם האמת היא שלא טרח אברהם בשביל לוט אלא חש לכבוד ה' יתברך, שהרי כשנמרוד זרק את אברהם לכבשן האש ויצא חי, נגרמה בושה גדולה לנמרוד שלא הצליח להרוג את אברהם וממילא נהיה קידוש שם שמים שהאלוקים של אברהם הצילו, קעת חשש אברהם שאם ייהרג לוט, יחשבו כולם שאברהם נהרג משום שהיו דומים מאוד בקלסטר פניהם (כפ' רש"י פרק י"ג ח) ובכך יגרם חילול ה' שחם ושלום אלוהיו של אברהם לא עזר לו, לכן אברהם מסר עצמו לכבוד ה' יתברך. (ממרן רבנו עובדיה יוסף זצוק"ל)

סיפור בהמשכים "פסק לא-צפוי" חלק א.

תחושה של אושר מילאה את ליבו של הד"ר דייוויד פרידמן כאשר נחת עם אשתו ובנו הקטן יונתן על אדמת הארץ והגשים את משאלתו לעלות לארץ-ישראל. הוא נולד בדרום-אפריקה, במשפחה שלא הייתה לה זיקה של ממש לדת. כשבגר למד רפואה וזכה להצלחה. כמו צעירים רבים, שהחלו להתקרב לעולמה של היהדות, גילה גם הוא את שורשיו. במרוצת הזמן נעשה יהודי שומר מצוות. על-כן הרגיש רצון עז לעלות לישראל ולחיות בה חיים יהודיים מלאים. בצעדי הראשונים בארץ נעזר בדודתו, הגב' מרים טרספולסקי, משכונת בית-וגן בירושלים. היא סידרה בעבור הזוג הצעיר דירה, והוא התכוון ללמוד תורה כחצי שנה קודם שיתחיל בעבודתו כרופא. זה היה בחורף תשנ"א (1991). לא חלפו כמה ימים ותושבי הארץ מצאו את עצמם נתונים לאיום הטילים של הרוחן מבגדאד. אביו של הד"ר פרידמן מיהר להתקשר אליו ותבע במפגיע כי המשפחה תחזור מיד לדרום-אפריקה. כשהסתיימה השיחה נותר הבן בתחושה קשה ובחוסר יכולת החליט כיצד לנהוג. הוא ידע כי לא הדאגה בלבד הביאה את האב להציג דרישה זו. כל תהליך החזרה בתשובה והעלייה לארץ לא היו לרוחו, ועתה יש בפיו נימוק חזק. הד"ר פלדמן הציג את לבטיו לפני דודתו: האם עליו לוותר על תוכניותיו להתקדם בלימודי היהדות ועל החיים בארץ בגלל דרישתו של אביו? מצד שני, מצוות כיבוד אב ואם נאמרה בעשרת הדיברות ואין להקל בה. הדודה ענתה כי שאלות מסוג זה יש להפנות לרב פוסק הלכה. היא סיפרה לו על הגאון רבי שלמה-זלמן אוירבך, על גדולתו העצומה בתורה ועל חכמת-החיים הרבה שניחן בה. בעזרת ידיד בא הרופא הצעיר אל דירתו של הרב אוירבך, בשכונת שערי חסד. הוא הציג את הרקע לדברים ואת דרישת האב, והמתין לתשובה. הרב אוירבך אמר: "רבים שאלו אותי אם לעזוב לחוץ-לארץ לנוכח איומי האויב העיראקי. לכולם עניתי חד-משמעית שאין לעזוב את הארץ. אולם בקשר אליך נראה לי שהעניין שונה". נשימתו של הצעיר נעצרה והרב המשיך: "לדעתי, עליך לקיים את רצון האב ולצאת לחוץ-לארץ". הד"ר פלדמן היה מופתע ושאל: "מדוע, כבוד הרב?". הרב אוירבך חיך אליו בחום ואמר: "מהדברים שסיפרת אני מבין שאם לא תציית לאביך ותטען שהרבנים מורים שלא לעזוב את הארץ, הדבר יעורר בליבו כעס כלפי הרבנים וכלפי כל מה שהיהדות מייצגת. הוא ירגיש שהרבנים מסיתים את הבנים נגד הוריהם חלילה, וזו תהיה התפתחות שלילית. לכן אני מציע שתצאו לחוץ-לארץ, אך לא לדרום-אפריקה, שבה הסביבה מקשה עליכם. ה"ה יבוא..."

פנית ההלכות "כמה דינים פרטיים הנוהגים בשבת"

- ע"פ ילקוט יוסף כרך ה.
- י. יש אומרים שבכלל איסור דין בשבת אסור לתפוס אדם ולהובשו בבית הסוהר בשבת. ומכל מקום במקום עיגון, וכגון שיש חשש שלא ימצאו את הבעל אם לא יתפשוהו במחבוש בשבת, לכולי עלמא מותר. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד פ"ט)
  - יא. אין מפרישין תרומות ומעשרות בשבת. וכן אין מפרישין חלה בשבת, מפני שדומה למקדיש חפץ בשבת, וגם נראה כמתקן. והאיסור להפריש חלה בשבת, הוא לא רק מעיסה, אלא אפילו מפת שנאפתה מערב שבת ולא הפרישו ממנה חלה, אסור מדרבנן להפריש חלה בשבת. (ילקוט יוסף שבת כרך ה' עמוד צ. ובמהדורת תשס"ד עמ' תלז)
  - יב. מה שאסרו להפריש תרומות ומעשרות בשבת, הוא גם בפירות וירקות שחיובן מדרבנן, וגם בפירות שספק אם עישרום או לא [נדמאי']. (ילקוט יוסף שבת כרך ה עמוד צ"א)

עלון זה לעילוי נשמת!

ברוך עובדיה בן שרה	יגאל יוכפז בן שושנה
שרה בת סלמה	שלום בן משה
אסתר בת חנה	שלום בן אברהם
ציון עובדיה בן רחל	יחזקאל אליהו בן סמרה
נעמי לקס בת אסתר	יעקב לקס בן אסתר
רחל עובדיה בת אסתר	רבקה בת כאווגו וחנניה
שלמה בן אליהו ושרה	אברהם דמתי בן אסתר
דוד שורבזון בן חוה	יוסף צברי בן אהרון

ת. נ. צ. ב. ה.

עורך ומגיש: שלום ע.
 המעוניינים לקבל את העלון למייל בתפוצה שבועית:
 יש לשלוח הודעה לאימייל: avodat.ase@gmail.com
 כמו כן ניתן להוריד את העלון באתרי "לדעת" ו"דרשו"